

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 336/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. H., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave II v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP 452/OEK-B2-2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. H. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2010 doručená sťažnosť Ing. D. H. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave II (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP 452/OEK-B2-2008.

Sťažovateľka odôvodnila svoju sťažnosť tým, že 14. mája 2008 podala trestné oznámenie, na základe ktorého *„dňa 30.07.2008 bolo vznesené obvinenie pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, avšak napriek tomu, že ide o pomerne nenáročnú vec, vyšetrovanie nebolo do dnešného dňa ukončené. Vzhľadom na to, že od podania trestného oznámenia uplynuli 2 roky a vyšetrovatel' vo veci nekonal plynule, je mi znemožnená možnosť, aby súd vo svojom rozsudku uložil obvinenému povinnosť uhradiť mi vzniknutú škodu. Vyšetrovanie trvá neúmerne dlho aj napriek skutočnosti, že každý mesiac som urgovala vyšetrovateľa, aby vyšetrovanie bolo čo najskôr ukončené.“*

Sťažovateľka tvrdí, že konanie *„vedené na OR PZ v Bratislave II pod spisovou značkou ORP-452/OEK-B2-2008 nepredstavuje z hľadiska zložitosti dokazovania trestnú vec, ktorú je možné považovať za právne a fakticky zložitú“*. Taktiež poukazuje na skutočnosť, že na vzniku prieťahov v predmetnom konaní sa nijakým spôsobom nepodieľala, keďže vyšetrovateľovi *„som predložila všetky dôkazy, takisto sa mesačne snažím urgovať skončenie veci u vyšetrovateľa“*.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci vydal tento *„rozsudok“*:

„Základné práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli porušené postupom Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II v prípravnom trestnom konaní vedenom pod spisovou značkou ČVS: ORP-452/OEK-B2-2008.

Ústavný súd prikazuje OR PZ v Bratislave II, aby v prípravnom trestnom konaní vedenom pod spisovou značkou ČVS: ORP-452/OEK-B2-2008 konal bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Ing. D. H. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.800,- EUR (slovom: tisícosemsto EUR), ktoré je povinné Okresné riaditeľstvo PZ v Bratislave II povinné zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

Podstatou sťažnosti sú namietané zbytočné priet'ahy v postupe okresného riaditeľ'stva PZ v trestnej veci sťažovateľ'ky, v ktorej vystupuje ako poškodená. Ústavný súd k tomu uvádza:

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti namietajúcej porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov ústavný súd vždy skúma, či sťažovateľ využil v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde všetky právne prostriedky na ochranu týchto práv.

Podľa § 210 zákona č. 301/2005 Zb. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené priet'ahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľ'ov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre je prokurátor pri vybavovaní podnetu povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre môže podávateľ podnetu žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) a b) zákona o prokuratúre je nadriadený prokurátor oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh, prípadne vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor.

Z uvedeného vyplýva, že tak Trestný poriadok, ako aj zákon o prokuratúre poskytuje sťažovateľke účinné právne prostriedky nápravy, ktorými sa mohla domáhať preskúmania zákonnosti postupu vyšetrovateľa v predmetnej veci.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu sťažovateľ, ktorý namieta porušenie svojich základných práv zbytočnými priet'ahmi zo strany orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní (pred podaním obžaloby, prípadne po vrátení veci na

došetrenie), je povinný pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využiť všetky dostupné a účinné prostriedky nápravy, teda žiadosť o preskúmanie postupu policajta a o odstránenie priesťahov vo vyšetrovaní (podľa § 210 Trestného poriadku), ako aj prostriedky podľa § 31 až § 36 zákona o prokuratúre, ak dozorujúci prokurátor nevykoná efektívne a účinné opatrenia na zjednanie nápravy aj napriek oprávneniam vyplývajúcim mu z § 230 ods. 1 a 2 Trestného poriadku (napr. III. ÚS 365/04, I. ÚS 361/09).

Sťažovateľka v sťažnosti nepreukázala a ani netvrdila, že by podala žiadosť v zmysle § 210 Trestného poriadku, resp. podnet či opakovaný podnet v zmysle § 31 až § 36 zákona o prokuratúre, ale obrátila sa priamo na ústavný súd, v dôsledku čoho bola jej sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietnutá pre neprípustnosť (§ 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Odmietnutie tejto sťažnosti neznamená, že ústavný súd sa už v budúcnosti nebude môcť zaoberať prípadným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pokiaľ by v prebiehajúcom trestnom konaní dochádzalo k priesťahom, avšak iba za predpokladu splnenia všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane preukázania, že sťažovateľka účinne využila iné dostupné právne prostriedky na ochranu svojich práv.

Ústavný súd navyše uvádza, že sťažovateľka nebola pri podaní ústavnej sťažnosti zastúpená splnomocneným advokátom ani nepožiadala ústavný súd o jeho ustanovenie, čo v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde umožňuje odmietnuť jej sťažnosť aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2010